

A Kúria a dr. Lukács Imre ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Molnár Piroska ügyvéd által képviselt ... Szakképző Iskola és Kollégium alperes ellen felmentés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságon 2.M.316/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprémi Törvényszék 3.Mf.20.471/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 3.Mf.20.471/2012/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Veszprémi Munkaügyi Bíróság 2.M.316/2011/15. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 54.000,- Ft (ötvennégyezer forint) együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az alperes 2011. július 1-jén a ... Szakképző Iskola és Kollégium, valamint a ... Szakközépiskola és Kollégium jogutódjaként alakult meg. ... Város Önkormányzat Képviselő-testületének ... önkormányzati rendelete módosította a 2011. évi költségvetést és meghatározta az önkormányzat bevételi, valamint kiadási összegét. A mellékletben meghatározta az egyes intézmények költségvetési összegét, valamint a 2011. évi létszám-előirányzat változását is. 20 fő vonatkozásában írta elő a létszámcsökkentést, melyet akként kellett végrehajtani, hogy az év folyamán az öregségi nyugellátásba vonuló 11 fő felszabaduló álláshelyet nem tölthették be, az így ellátott feladatok átszervezésre kerültek.

Az alperes 2011. július 12-én kelt intézkedésével 8 hónap felmentési idő alkalmazásával 2012. március 31-ével felmentéssel megszüntette a felperes közalkalmazotti jogviszonyát. Indokolása szerint ... Város Önkormányzat Képviselő-testülete a ... önkormányzati rendeletével az ... Szakképző Iskola és Kollégium intézménynél létszámcsökkentést rendelt el. A felperes közalkalmazotti jogviszonyának további fenntartására nem látott

lehetőséget, ezért az álláshelyének megszüntetéséről döntött.

A felperes a határozatot sérelmezve keresetet nyújtott be a munkaügyi bíróságon. Álláspontja szerint a felmentés indokolása nem világos és okszerű, abból nem tűnt ki, hogy miért nincs szüksége a munkájára a továbbiakban az alperesnek. Kifogásolta az intézkedés gazdaságosságát és célszerűségét, illetve arra hivatkozott, hogy a munkáltató rendeltetésellenesen gyakorolta a felmentés jogát, eszközként használva arra, hogy megszabaduljanak tőle.

Az alperes a kereset elutasítását kérte intézkedése jogszerűségére figyelemmel.

A Veszprémi Munkaügyi Bíróság 2.M.316/2011/15. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a perben az alperes bizonyította azt, hogy az alapító döntéséből eredő létszámcsökkentést hajtott végre, amely érintette a felperes közalkalmazotti jogviszonyát is. A felperes matematika és testnevelés szakos tanár főiskolai végzettséggel rendelkezett, kizárólag testnevelést tanított a jogelőd intézményben, és a tantárgyfelosztás is ezt tartalmazta. Mivel a vele azonos képzettségű pedagógusok száma meghaladta az adott szakon ellátandó óraszámot és az adott tantárgyak oktatása ellátható volt a felperesnél magasabb egyetemi végzettségű pedagógusokkal is, a létszámcsökkentés érintette a felperes jogviszonyát. Az időközben jogviszonyt létesítő közalkalmazottak a felperestől eltérő műszaki végzettségűek voltak, ezen álláshelyek így nem voltak felajánlhatóak a felperes számára. Megállapította azt is, hogy a munkáltató nem gyakorolta rendeltetésellenesen felmentési jogát.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Veszprémi Törvényszék 3.Mf.20.471/2012/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, megállapította, hogy az alperes felmentése jogellenes volt, így a felperes közalkalmazotti jogviszonya 2012. március 31-én szűnt meg. Kötelezte az alperest 10 havi átlagilletménynek megfelelő átalány-kártérítés és perköltség viselésére, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a munkáltatói intézkedés egyértelműen a létszámcsökkentést jelölte meg a felperes jogviszonya megszüntetése okaként, s ez megfelelt a világos indokolás követelményének, nem találta azonban azt okszerűnek. Megállapította, hogy a munkáltató jogszerűen nem tehetette meg azt, hogy létszámcsökkentésre hivatkozva a betöltött álláshelyeket megszünteti, a fennálló jogviszonyokat felmondja, míg az üres álláshelyeket megtartja. A perbeli esetben a megváltozott tanulói létszámhoz igazodó átszervezés történt a pedagógus álláshelyekre kiterjedően, így nem volt elégséges ok az alperesi intézkedésben a felmondás indokaként a létszámcsökkentés megjelölése, a munkáltatónak belső átszervezésre, feladatok átcsoportosításának a

szükségességére kellett volna hivatkoznia. A létszámleépítés, mint összefoglaló indoknak nem volt okszerű következménye a felperes jogviszonyának a megszüntetése, így jogellenesnek találta az alperesi intézkedést.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az felperes költségekben való marasztalását kérte. A perben igazolást nyert az a tény, hogy a létszámcsökkentést megelőzően 9 matematika és 6 testnevelés szakos tanárt foglalkoztatott, azt követően pedig 6 tanár tanított matematikát 4 pedig testnevelést. Bizonyította azt is, hogy az igényelt óraszám mennyiségek a felmentés időpontjában ismertek voltak, s az egyes közismereti tárgyakból jelentősen csökkent a feladatellátás igénye. Az új intézményben megnövekedett a továbbfoglalkoztatott testnevelés és matematika szakos tanárok száma, a középiskolába beiratkozó gyermekek száma pedig csökkent. A másodfokú bíróság nem vette figyelembe a munkáltatót érintő fenntartói döntést és nem észlelte azt, hogy annak indoka, magyarázata az átszervezés, a költségvetés csökkentése, a gyermeklétszám, óraszám csökkenése volt. Mindezekre tekintettel tévesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felmentés indoka nem volt okszerű.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 30/A, illetve 30/B. § előírásainak megfelelő tájékoztatás alapján a felperes tisztában volt azzal, hogy a munkáltató nem tud a szakképesítésének megfelelő kötelező óraszámot biztosítani valamennyi azonos szakképzettségű pedagógusnak, ezért kérhette társaival együtt más munkakör felajánlását, illetve részmunkaidős foglalkoztatását. A munkáltatónak kötelessége volt a fenntartó döntését végrehajtani és olyan létszámgazdálkodást folytatni, amely az intézmény feladatainak ellátását lehetővé és célszerűvé teszi, s a mérlegelési jogkörébe tartozott annak eldöntése, kit foglalkoztat tovább.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és az alperes költségekben való marasztalását kérte tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság jogszerű döntést hozott.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kjt. 30. § (1) bekezdése b) pontja szerint a felmentés indoka lehet az, ha a képviselő-testület döntése alapján a munkáltatónál létszámcsökkentést, illetve átszervezést kell végrehajtani és

emiatt a közalkalmazott további foglalkoztatására nincs lehetőség.

A perbeli esetben ... Város Önkormányzat Képviselő-testülete az alperesi intézménynél létszámcsökkentést rendelt el, amely 20 álláshelyet érintett. Az alperes ezen intézkedés alapján létszámleépítésre hivatkozva szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát, az pedig nem volt vitatott, hogy a felmentés indoka valós volt, a munkáltató világos, összefoglaló indokát adta a jogviszony megszüntetésének.

Az átszervezés és a létszámcsökkentés szorosan összefüggő, általában egymást feltételező munkáltatói intézkedés.

Helytállón hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a létszámcsökkentést elrendelő fenntartói döntés indoka az átszervezés, a költségvetés csökkentése, a gyermeklétszám és ezzel összefüggésben az óraszám csökkenése volt, melyet a munkáltatónak kötelezően végre kellett hajtania. A létszámcsökkentés ezen okáról a felmentést megelőzően a Kjt. 30/A, illetve 30/B. §-a alapján történt tájékoztatás alapján a felperesnek is tudomása volt.

Önmagában nem teszi jogellenessé a felmentést az a körülmény, hogy a létszámcsökkentést nem az üres álláshelyek, hanem a fennálló jogviszonyok megszüntetésével hajtja végre a munkáltató. Az intézmény feladata a szakszerű, jogszerű működtetés megszervezése és az engedélyezett létszámkereten belül olyan létszámgazdálkodás folytatása, amely az adott intézmény feladatainak ellátását lehetővé, célszerűvé teszi. A közoktatási intézményeknél a tantárgyfelosztás és a szaktantárgyak ellátása függvényében vizsgálendő és értelmezhető a létszámcsökkentéssel indokolt felmentés jogszerűsége. Ennek során annyi és olyan szakképzettségű pedagógust kell alkalmazni, ahány a feladat ellátásához ténylegesen szükséges, az pedig a munkáltató döntési jogkörébe tartozik, hogy ennek során megszünteti azon pedagógusok jogviszonyát, akiket a kinevezése szerinti feladattal nem tud ellátni. A felmentés közlését követően a munkáltató nem nevezett ki más személyt a felperessel azonos munkakörbe, az pedig, hogy egyéb szükséges szakmai feladatok ellátására új jogviszonyokat létesített (pl. műszaki tanár, stb.), illetve az e jogviszonyok ellátására fennálló státuszokat nem szüntette meg, nem teszi jogellenessé a munkáltató intézkedését.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság kellő alap nélkül állapította meg azt, hogy az alperes felmentése nem volt jogszerű, így a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogszabálysértő másodfokú határozatot hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a

másodfokú perköltséget, illetve a felülvizsgálati eljárási költséget, míg az eljárási illetéket a felperes számára biztosított munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. június 5.

dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő